

REHSAM

Ett forskningsprogram som ska hitta de bästa metoderna för att behålla och få tillbaka arbetskapaciteten hos människor som till exempel drabbats av psykisk ohälsa eller långvarig smärta.

REHSAM forskningsprogram

Vi som jobbar i programmet

Från väster har vi Siwert Gårdestig
från Försäkringskassan, bakom honom
Magnus Adolfsson och bredvid Magnus
Clairy Wiholm båda från Försäkringskassan.
Längst fram har vi Anna Östbom
från Sveriges Kommuner och Landsting

Thorbjörn Larsson
från Vårdalstiftelsen

REHSAM forskningsprogram

Samverkanspartner för programmet

- Socialdepartementet
- Vårdalstiftelsen
- Försäkringskassan
- Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

REHSAM forskningsprogram

Socialdepartementet

- Har avsatt forskningsmedel, c 100 MKR för perioden 2008-2011.
- Har gett Försäkringskassan i uppdraget att fördela anslag till forskning som bidrar till att öka evidensen för behandlingsmetoder inom ramen för Rehabiliteringsgarantin med fokus på arbetsförmåga och total sjukskrivning.

REHSAM forskningsprogram

Försäkringskassan

- Har anlitat Vårdalstiftelsen för genomförandet av utlysningprocessen och för expertbedömningar av ansökningar.
- Ansvarar för uppbyggandet av ett kunskaps- och kompetensnätverk för de projekt som beviljats forskningsmedel från REHSAM.
- Sprida erfarenheter och kunskap från programmet.
- Försäkringskassans generaldirektör godkänner expertgruppens förslag.

REHSAM forskningsprogram

Vårdalstiftelsen

- Hanterar utlysningprocessen samt val av experter till bedömningsgruppen.
- Förordar vid ett överlämningsmöte till Försäkringskassan de projekt som expertgruppen bedömer bör få REHSAM forskningsmedel.
- Ansvarar för att halvtidsrapporter och slutrapporter kommer in och överlämnas till Försäkringskassan.

REHSAM forskningsprogram

Sveriges Kommuner och Landsting

- Är en kommunikationslänk till landstingen genom sin unika kunskap om landstingens organisationer och struktur.
- Ingår i den samrådsgrupp som bildats mellan de fyra organisationerna och som beslutar om mål, tidsplaner och aktiviteter inom det övergripande REHSAM-programmet.

REHSAM forskningsprogram

Syftet med forskningsprogrammet

- REHSAM ska bidra till ett kostnadseffektivt och långsiktigt hållbart system för rehabilitering av personer som är sjukskrivna, eller riskerar att bli sjukskrivna med diagnoser som ospecifik smärta i nacke axlar och rygg och/eller lätta till medelsvår psykisk ohälsa som depression, ångesttillstånd och stress.
- Forskningsprogrammet ska öka den evidensbaserade kunskapsmassan och långsiktigt stimulera framväxten av innovativa lärande miljöer för samverkan inom rehabiliteringsområdet som syftar till att återställa arbetsförmåga och återgång i arbete.

REHSAM forskningsprogram

Forskningsansökans omfattning

- Inriktning på interventionsstudier och metodstudier
 - interventionen får dock inte endast innehålla förändringar på arbetsplatsen interventionsstudier där effekter av insatser analyseras utifrån subgrupper. Syftet med subgruppsanalyser är att identifiera vilka individer som har haft mest nytta av insatsen.
- Studierna ska vara kontrollerade
 - helst randomiserade

REHSAM forskningsprogram

Forskningsansökans omfattning

- Storleken på försöksgrupperna, ska räknas fram med hjälp av statistiska metoder (poweranalys).
- Ett av utfallen som ska användas i utvärderingen ska vara total sjukfrånvaro.
- Ett annat utfallsmått som ska användas är arbetsförmåga.
- De utvärderingsinstrument som används ska vara validerade.

REHSAM forskningsprogram

Forskningsansökans omfattning

- Studierna ska planeras med en uppföljningstid om minst 1 år efter avslutad insats.
- Kostnadseffektiviteten ska utvärderas. En analys som ska ingå är relation mellan kostnaderna för insatserna och eventuella vinster för minskning av sjukfrånvaro.
- En implementeringsstrategi ska ingå som beskriver hur man planerar att samverka för att framgångsrika metoder ska kunna införas i praktisk rehabiliteringsverksamhet.

REHSAM forskningsprogram

Forskningsansökans omfattning

- Huvudsökande av anslaget är Landstinget. Anslag kan enbart sökas då ett samarbete mellan universitet och lanstinget kan dokumenteras i ansökan. Representanter för båda parterna ska skriva under ansökan.
- Socialdepartementet välkomnar ansökningar som involverar flera landsting

REHSAM forskningsprogram

Unikt för REHSAM

Landstingen är inte bara huvudsökande utan också avnämare av resultaten, och det förpliktigar.

Förutom att programmet ska bidra till att öka den evidensbaserade behandlingsbasen, är ett konkret mål att projektresultat som visar effekt ska kunna implementeras som metod i det egna landstinget och förhoppningsvis också i andra landsting.

REHSAM forskningsprogram

Resultaten från projekten

- Bidra till att omsätta forskning till praktisk verksamhet.
- Bidra till kostnadseffektivt och långsiktigt hållbart system för rehabilitering.
- Öka kunskap och samverkan inom behandlings- och rehabiliteringsområdet.
- Långsiktigt stimulera framväxten av innovativa lärande miljöer på rehabiliteringsområdet.

REHSAM forskningsprogram

Bidra till att omsätta forskning till praktisk verksamhet

- Projekten ska beskriva samverkan mellan parterna i projektet, lämna en implementeringsstrategi i halvtidsrapporten samt en implementeringsplan i slutrapporten

REHSAM forskningsprogram

Bidra till kostnadseffektivt och långsiktigt hållbart system för rehabilitering

- Projekten ska i ansökan beskriva hur man tänker genomföra en kostnadseffektivitetsberäkning för individ och för samhälle avseende den undersökta interventionen i jämförelse med sedvanlig behandling.

REHSAM forskningsprogram

Långsiktigt stimulera framväxten av innovativa lärande miljöer på rehabiliteringsområdet

- Nätverk, publikationer och olika arenor för att kommunicera projekten
- Utvärdera utlysningssmodellen med landstinget som huvudsökande i samverkan med forskare
- Utvärdera programmets stöd till projekten

REHSAM forskningsprogram

Öka kunskap och samverkan inom behandlingar och olika rehabiliteringsområden

- Nätverksträffar, seminarier, konferenser, tillsammans med andra forskningsnätverk som fått forskningsmedel från exempelvis Vårdalstiftelsen, Försäkringskassan etc.
- Synas i rätt media vid rätt tillfälle

REHSAM forskningsprogram

REHSAM-programmets aktiviteter

- Kick off
 - Projekten får möjlighet att träffas och skapa nätverk.
- Kommunikationsutbildning- Forskningskommunikation
 - Projekten kommer att få kunskaper och färdigheter i kommunikationens betydelse med syfte att underlätta senare implementering. Alla projekt kommer att få handledning i att ta fram en intern och extern kommunikationsplan.
- Halvtidskonferens
 - Respektive projekt ska göra en SWOT-analys för tidsplan, budget, kommunikationsstrategi och projektspecifikation. Vid avvikelser ska en "action plan" upprättas med ansvariga samt när problemet ska vara avhjälp.

REHSAM forskningsprogram

REHSAM-programmets aktiviteter

- Metod för kostnadseffektivitets mätning
 - Projekten ska erbjudas en modell som kan användas för kostnadseffektivitetsmätningar
- Webbplatser
 - www.forsakringskassan.se samt www.vardal.se
- Avslutningskonferens
 - Förutom sedvanlig forskningsrapport bör rapporten kompletteras med en implementeringsplan och kostnadseffektivitetsmätningar
 - "Implementeringshandbok" – hur gör man praktiskt för att implementera metoden, vilka kompetenser behövs, vilka är konsekvenserna för den rehabiliterande organisationen (t.ex. primärvården, FHV etc.)? Ska bifogas slutrapporten.
- Projekten ska finnas med på minst en nationellt forskningsarena årligen under projektiden

REHSAM forskningsprogram

REHSAM projekt i första utlysningen

Västerbottens läns landsting	Multimodal smärtrehabilitering med "fjärrkontroll".	600 000 kr
Örebro läns landsting	Implementering av tidiga arbetsplatsbaserade preventiva insatser för personer med smärtrelaterad funktionsnedsättning.	1 910 000 kr
Västerbottens läns landsting	Effekter av kognitiv och fysisk träning som tillägg till ett multifaktoriellt rehabiliteringsprogram för patienter med utmattningssyndrom.	2 000 000 kr
Landstinget i Östergötland	Acceptansorienterad KBT via internet vid multimodal rehabilitering av långvarig smärta i nacke - skuldra och ländrygg.	2 500 000 kr
Örebro läns landsting	Effekter av guidad basal kroppskänedom för reducering av smärta i nacke och axlar hos personer med synnedsättning.	1 200 000 kr
Landstinget i Dalarna	Aktivitets- och livsrollsorienterad arbetsrehabilitering i primärvård; en randomiserad kontrolleradintervention för återgång i arbete.	832 500 kr
Landstinget i Kalmar län, medsökande Landstinget i Jönköpings län	Problembaserad metod, en genväg till förbättrad arbetsförmåga hos personer med lätta och medelsvåra depressioner, ångestsyndrom och stress. En randomiserad design.	1 800 000 kr
Stockholms läns landsting, medsökande Region Skåne	REGASSA - Psykisk ohälsa - randomiserad klinisk prövning av internetbaserad kognitiv terapi, fysisk aktivitet och TAU på sjukskrivning och arbetsförmåga.	6 000 000 kr

REHSAM forskningsprogram

Utfall utlysning 2

Landstinget i Östergötland	Multimodala rehabiliteringsprogram vid långvarig smärta levererade av en behandlare	5 MKR
Västerbottens läns landsting	Multimodal smärtrehabilitering med fjärrkontroll	4,5 MKR (landstinget tackat nej till forskningsstöd)
Västra Götalandsregionen	Har datoriserad kognitiv terapi positiv effekt på funktion, arbetsförmåga och sjukskrivningseffekt vid mild till måttlig depression i primärvården	5 MKR
Landstinget i Sörmland	Kronisk muskuloskeletal smärta hos irakiska kvinnor som flytt till Sverige, upplevda orsaker och förslag till åtgärd, behovsbedömning och intervention.	1,5 MKR
Landstinget i Sörmland, medsökande landstinget i Östergötland och Örebro läns landsting	Vad tillför nackspecifik träning utöver multimodal rehabilitering för personer med långvariga besvär av Whiplash skada	4,5 MKR
Landstinget i Västernorrland	Randomiserad undersökning av depressionsbehandling med Interpersonell psykoterapi (IPT) och kognitiv beteendeterapi (KBT).	2 MKR
Region Skåne medsökande Västra Götalandsregionen	Kortare sjukfrånvaro och optimering av rehabiliteringsinsatser. En Individual Enabling and Support, IES, modell för ett fungerande arbetsliv för personer med depression	5 MKR
REHSAM forskningsprogram		

Fortsättning andra utlysningen

Västra Götalandsregionen	Bedömning och träning av kritiska funktioner av betydelse för tidig och hållbar arbetsåtergång för patienter med utmattningssyndrom	3 MKR
Norrbotten läns landsting	Skräddarsytt web-stöd som tillägg till multimodal smärtrehabilitering inom primärvård	4,8 MKR

REHSAM forskningsprogram

REHSAM utfall just nu

- Av totalt 53 ansökningar som kommit in under utlysning 1 och 2 har 17 projekt beviljats forskningsmedel
- Totalt 13 landsting har som huvudsökande beviljats medel
- Totalsumma beviljade medel drygt 45 MKR.
- En tredje utlysning är pågående. I maj beslutades att 12 av 23 ansökningar var välkomna att inkomma med en full ansökan, senast den 4 oktober 2011.

REHSAM forskningsprogram

REHSAM symposium

REHSAM programmet kommer att anordna ett symposium om aktuell rehabiliteringsforskning inom ramen för rehabiliteringsgarantin den 8 maj 2012. Mer information kommer att spridas under hösten 2011.

REHSAM forskningsprogram